

Др Анђелија Тасић¹,

Доценткиња Правног факултета

Универзитета у Нишу

Центар за правна и друштвена истраживања

Правног факултета у Нишу

Рад примљен: 02.12.2018.

Рад прихваћен: 07.12.2018.

Међународна научна конференција „Право пред изазовима савременог доба“, Правни факултет Универзитета у Нишу, Ниш, 13. и 14. април 2018. године

У склопу обележавања 58. годишњице рада Правног факултета у Нишу, 13. и 14. априла 2018. године организована је традиционална међународна научна конференција. Тема овогодишњег скупа била је „Право пред изазовима савременог доба“. Ова тема инспирисала је правне стручњаке да истраже све изазове са којима се правни поредак, у облику који смо до сад познавали, сусреће на почетку 21. века. У оквиру јавноправне, грађанскоправне, кривичноправне и трговинско-економске сесије, учесници су своје радове излагали на једну од подтема конференције: Право у функцији очувања друштвених вредности у савременом добу, Савремене технологије и право - примена, заштита и одговорност, Остваривање људских права, Доступност правде, Права миграната, Правна заштита миграната и Штета и последице штете.

Правни факултет у Нишу наставља традицију окупљања реномираних излагача са релевантних високошколских установа у земљи и иностранству. Ове године, учествовали су представници Еуропа института Универзитета у Сарланду (Немачка), Факултета права и администрације Универзитета у Ржешову (Пољска), Факултета за право, канонско право и администрацију „John Paul II“ (Пољска), Факултета правних и друштвених наука, Универзитет „1. децембар 1918.“ (Румунија), Правног факултета Универзитета „Св. Климент Охридски“ (Бугарска), Правног факултета Универзитета Сакаруа (Турска), Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ (Македонија), Правног факултета Универзитета „Гоце Делчев“ (Македонија), Војне академије „Генерал Михаило Апостолски“ у Скопљу (Македонија), Правног факултета Универзитета у Бањој Луци (БиХ), Правног факултета Универзитета у

1 andjelija@prafak.ni.ac.rs

Источном Сарајеву (БиХ), Правног факултета Универзитета „Џемал Бједић“ у Мостару (БиХ), Правног факултета Свеучилишта у Загребу (Хрватска), Правног факултета Свеучилишта у Осијеку „Ј.Ј. Strossmayer“ (Хрватска) и Велеучилишта „Лавослав Ружичка“ у Вуковару (Хрватска).

Своје прилоге изложили су и учесници са Правног факултета и Факултета политичких наука Универзитета у Београду, Правног факултета Универзитета у Новом Саду, Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Правног факултета Универзитета у Приштини (са привременим седиштем у Косовској Митровици), Академије за националну безбедност, Криминалистичко - полицијске академије, Института за криминолошка и социолошка истраживања и Института за међународну политику и привреду.

Пажњу учесника јавноправне сесије привукла су питања која представљају срж правног система: правни принципи у поретку правне државе, право као контракт и квазиконтракт и правно нормирање, вредносни систем друштва и донети модерне демократије у афирмацији идеје и вредности правде и праведног друштва. У фокусу су биле и теме везане за конституционализам - уставна ревизија, Србијин уставни идентитет, критички осврт на предлог амандмана на Устав РС, контрола уставности и законитости, права и слободе грађана према Уставу Републике Пољске. Учесници конференције дали су свој допринос и темама из области међународног јавног и дипломатског права. Јавност је, напослетку, упозната и са променама које је модерно доба унело у сферу радноправних односа.

Теме у оквиру кривичноправне сесије биле су хетерогене - учесници су се бавили питањима из области криминологије (појава и развој паметних градова из криминолошке визуре, утицај корупције на националну конкурентност), кривичног (алтернативне мере и санкције према малолетницима, прање новца) и кривичног процесног права (европски налог за хапшење, доказна форма у кривичном поступку, тужилачка дискреција, улога тужиоца у правичном кривичном поступку). Идући у корак са модерним технологијама, учесници су истраживали и теме везане за нове генетске технологије, компјутерски криминалитет и интернет превару. Изабравши фемцид и заштиту жртава насиља у породици, излагачи су показали да прате „горуће“ друштвене проблеме савременог друштва и храбро нуде решења.

Савремено доба донело је и велику мигрантску кризу, што је излагаче, углавном са подручја кроз које пролази „Балканска мигрантска рута“,

подстакло да се баве темама попут избегличког статуса и избегличке путне исправе и права азила.

На сесији која се бавила остваривањем људских права излагачи су дискутовали о праву на приватност, политичким правима и слободама и социјалној функцији својине, као и начину остваривања људских права путем стратешких парница и признања и извршења страних судских одлука.

Савремено доба унело је новине и у традиционалне правне односе, па су се излагачи бавили и електронским новцем и новчаним обавезама и криптовалутама. Теме које су биле предмет дискусије на грађанскоправној сесији односиле су се на различите гране грађанског права - стварно право (право својине, службености), облигационо право (накнада штете, правно уређење гаранција, уговор о поклону) и наследно права (облици завештања).

Учесници трговинско-економске сесије изложили су резултате истраживања у погледу управљања банкарским ризиком, теорије игара и права, уговора о франшизингу и савремених обележја јавног финансирања. Они су се, из више углова, бавили и положајем Народне банке Србије.

Другог дана усвојени су закључци конференције. С правом се очекује да плодна дискусија великог броја реномираних излагача буде путоказ законодавцу приликом креирања нових и измене постојећих законских решења.

Организовање конференције помогло је Министарство просвете, науке и технолошког развоја.